SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1354
van **MAARTEN DE VEUSTER**
datum: 10 september 2021

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Microplastics in waterlopen - Aanpak

Een recente studie in opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), uitgevoerd door de Universiteit Gent en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), monitorde de aanwezigheid van microplastics in de Vlaamse waterlopen. Dit leverde interessante en gunstige cijfers op, vooral omdat eruit blijkt dat onze rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) zowat 95,7% ervan konden opvangen. Via bandenslijtage zou echter 650 ton rubber per jaar in onze leefomgeving terechtkomen: ongeveer 400 ton in de rioleringen (en dus hopelijk ook in de RWZI's) en 250 in het oppervlaktewater en dus in onze Vlaamse kanalen en rivieren.

1. Heeft de minister zicht op de recentste resultaten van dit onderzoek?
2. Wat is technisch mogelijk om de hoeveelheid rubberpartikels in onze Vlaamse waterlopen te monitoren en deze vervuiling eventueel te saneren?
3. Hoe zal de minister bij toekomstige infrastructuurwerken proberen te vermijden dat regenwater met rubberpartikels in de Vlaamse oppervlaktewateren terechtkomt, en dus afgeleid wordt naar rioleringsstelsels die aansluiten op RWZI's?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhal Demir (1354) en Lydia Peeters (1619).

Vlaams Parlement

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

GECOÖRDINEERD ANTWOORD
op vraag nr. 1354 van 10 september 2021
van **MAARTEN DE VEUSTER**

---

1. Voor wat betreft de resultaten van dit onderzoek verwijs ik naar onderstaande rapporten:

   Deelrapport 1: Methodologie voor de bepaling van microplastic vervuiling in diverse matrices. https://www.vmm.be/publicaties/onderzoek-naar-verspreiding-effecten-en-risico2019s-van-microplastics-in-het-vlaamse-oppervlaktewater-deelrapport-1
   Deelrapport 2: Monitoring en analyse van bandenslijtage: Aanpak, vergelijking van methoden en richtlijnen voor toekomstig onderzoek
   https://www.vmm.be/publicaties/onderzoek-naar-verspreiding-effecten-en-risico2019s-van-microplastics-in-het-vlaamse-oppervlaktewater-deelrapport-2
   Deelrapport 3: Analyse van massa- en deeltjesstromen in waterzuiveringsinstallaties
   https://www.vmm.be/publicaties/onderzoek-naar-verspreiding-effecten-en-risico2019s-van-microplastics-in-het-vlaamse-oppervlaktewater-deelrapport-3

2. Een monitoringsprogramma in de Vlaamse waterlopen is daartoe een objectief middel. Gecombineerde staalnames in zowel het oppervlaktewater als in het sediment (waterbodemstaal) zijn nodig om een volledig en correct beeld te kunnen geven van de eventuele vervuiling met microplastics. Momenteel is het aantal labo's of universiteiten gespecialiseerd in het bepalen en kwantificeren van microplastics concentraties zeer beperkt in Vlaanderen en is het voorlopig nog niet mogelijk om dit op grote schaal uit te voeren.

   Zoals aangegeven in het Kernrapport van de microplasticsstudie, wordt voornamelijk geopteerd voor een "aanpak aan de bron" methode, een methode die momenteel nationaal en internationaal beschouwd wordt als de meest effectieve en kostenefficiënte (preventie)maatregel tegen microplasticvervuiling. Opruimacties (voor microplastics) in de waterloop of in zee zijn immers zeer moeilijk. Het voorkomingsprincipe (i.e. voorkomen dat microplastics in het aquatische milieu terecht komen) kan ervoor zorgen dat we de emissie naar het milieu verminderen.
   Blijvende sensibilisering omtrent gepast plasticgebruik, gestimuleerd vanuit circulair denken, blijft daarom een noodzaak. Ik blijf hier verder op inzetten via mijn afvalbeleid.

   Beleidspunten rond het verhogen van de zuiveringsgraad van huishoudelijk en industrieel afvalwater of de aanpak van de emissie van bandenslijtage naar het milieu kunnen hun steentje bijdragen voor mitigatie van plastic vervuiling. Verder onderzoek is nodig naar effectieve actieve of passieve zuiveringstechnieken, zoals bijvoorbeeld bezinkingbekkens.

3. Zoals aangegeven zet ik in op verschillende sporen om een potentiële vervuiling te voorkomen of te reduceren. Het verminderen van overstorten en een gescheiden rioleringsstelsel worden verwacht voordelig te zijn voor de emissie van microplastics. Verder onderzoek naar de efficiëntie van opvangbekkens, filtersystemen of andere passieve of actieve systemen die het afstroomwater kunnen zuiveren is nodig om een mitigatieplan te ontwerpen voor de emissie van bandenpartikels naar de omgeving.
   Immers blijft de droogteproblematiek (aanvulling grondwater) een belangrijke beleidsdoelstelling voor Vlaanderen, waaraan het AWV wil bijdragen. In dit kader schat het AWV de rechtstreekse infiltratie van het afstromende hemelwater in de wegbermen

i.p.v. afvoer via hemelwaterriolering in als een opportuniteit. Het AWV zet zich momenteel in om de haalbaarheid hiervan voor toepassing in de praktijk verder te onderzoeken.